

NOTITIE 'KERNTAKEN ONS WELZIJN'

Datum: 18 MAART 2019

Inleiding

Het ouderenwerk in Oss omvatte decennialang activiteiten en voorzieningen gericht op het gezond ouder worden en ter bestrijding van eenzaamheid. De activiteiten en voorzieningen gericht op ouderen dragen bij aan de maatschappelijke doelstelling mensen langer zelfstandig thuis te laten wonen, wijzigingen in deze taken en voorzieningen moeten dan ook altijd in deze brede context beoordeeld kunnen worden.

Door de achtereenvolgende fusies van verschillende welzijnsorganisaties waar dit pakket werd ondergebracht, lijkt het ouderenwerk meer en meer op afstand te komen. Een aantal activiteiten en voorzieningen worden door Ons Welzijn afgestoten of overgedragen.

Deze notitie is erop gericht procesafspraken te maken om duidelijk te krijgen wat nu precies de kerntaken van Ons Welzijn zijn en wie die kerntaken vaststelt. Ook dient er duidelijkheid te komen wat er wel en wat op korte en middellange termijn afgestoten gaat worden, in de wetenschap dat activiteiten (en de mensen) die eenmaal afgestoten zijn, niet meer terugkomen.

De huidige subsidieverordening Ons Welzijn 2018-2019 biedt de ruimte niet alleen over het "wat" maar ook over het "hoe" afspraken te maken. Daarnaast is één van de aanbevelingen uit het rapport van de Rekenkamercommissie over de zichtbaarheid en de vindbaarheid van de specialistische jeugdhulp dat de subsidieovereenkomst met Ons Welzijn duidelijker opgezet moet worden. Vanaf 2020 komt er een nieuwe subsidieverordening voor Ons Welzijn. Dit biedt de raad een goede gelegenheid stil te staan bij de kerntaken en de resultaten van Ons Welzijn en het ouderenbeleid.

Samenvatting en voorstellen aan de commissie Sociaal Bestuurlijk

1. De raad en het college herformuleren opnieuw de kerntaken van Ons Welzijn. Het proces gaat nog voor het zomerreces van start en dient als basis voor de nieuwe subsidierelatie over de periode 2020-2021.
2. Het college versterkt de regie over de gemaakte afspraken met Ons Welzijn door, binnen de ruimte van de subsidieovereenkomst, ook in gesprek te gaan over de uitvoering van de ouderenzorg.
3. Het college gaat in gesprek met Ons Welzijn over een tijdelijke adempauze en voorlopig geen activiteiten meer af te stoten dan wel over te dragen zonder dat deze in de brede context van het ouderenbeleid geborgd zijn.

Constateringen samenleving

De overheid stimuleert het langer thuis wonen van ouderen. Vereenzaming is hierbij een groot aandachtspunt. In Oss wordt al decennia lang een programma aangeboden aan de oudere inwoners ter bevordering van het gezond ouder worden. In het aangeboden programma "Meer bewegen voor ouderen" (MBvO) worden oudere inwoners geactiveerd met dans, sport en zwemmen. Behalve voor de lichamelijke beweging is het voor het ontmoeten en het tegengaan van eenzaamheid onder ouderen belangrijk om dit soort programma's te blijven aanbieden. Naast het MBvO programma bestond de ondersteuning voor onze oudere inwoners uit het aanbieden van een alarmeringssysteem, ondersteuning bij belastingaangiftes en financiële vragen, een

maaltijdvoorziening en de ondersteuning bij het aanleren van digitale vaardigheden voor ouderen. Initiatief zoals MBvO is één van de instrumenten in de bestrijding van eenzaamheid bij ouderen. Bij al deze activiteiten waren en zijn veel betrokken activiteitenbegeleiders aan het werk. Een belangrijk deel van het werk is nog altijd afhankelijk van vrijwilligers.

Voorheen werd het ouderenwerk in Oss gecoördineerd door het RIGOM. Onder druk van bezuinigingen is het RIGOM samengevoegd met Vivaan wat later is opgegaan in een grote regionale organisatie Ons Welzijn. De reden voor de samenvoegingen was altijd het verminderen van de overhead kosten om daarmee een besparing op de administratieve lasten te bewerkstelligen. Nooit is er gesproken over het afstoten van programma's en activiteiten. In de gemeenteraad is nooit gesproken over het stoppen van het MBvO programma of is er een beslissing door de gemeenteraad genomen om het oude RIGOM pakket in welke vorm dan ook aan te passen.

De afgelopen maanden zijn wij geconfronteerd met diverse maatregelen vanuit Ons Welzijn.

- Het zwemmen voor ouderen werd afgestoten.
- De alarmering in aanleunwoningen is ondergebracht bij een professionele organisatie die geen signaleringsfunctie heeft, tot ontevredenheid van de bewoners en zonder medeweten van de gemeentelijke organisatie. De betrokken vrijwilligers is medegedeeld dat hun bijdrage niet meer nodig is.
- Digibuurt, de vrijwilligersorganisatie die helpt bij de digitale ondersteuning van ouderen is afgestoten.
- De organisatie van de maaltijdvoorziening, voorheen via "Tafeltje Dekje" is aangepast. De vrijwilligers die de maaltijden bezorgden gaan nu werken voor een commercieel bedrijf, nog steeds onbetaald. Vele vrijwilligers voelen daar niets voor en haken af.
- Daarmee valt ook een belangrijke en waardevolle signaleringsfunctie in de bestrijding van eenzaamheid bij ouderen weg.

Onlangs hebben we vernomen dat door ONS Welzijn het hele MBvO programma wordt afgestoten. De reden voor het beëindigen van deze activiteiten door Ons Welzijn blijkt de herdefiniëring van de kerntaken te zijn. Zij stoppen met de organisatie van de activiteiten en ondersteunen alleen nog initiatieven vanuit de samenleving.

Artikel 41 vragen 18 januari 2019

Uit de beantwoording van de Artikel 41 vragen van 18 januari 2019 blijkt dat er vanuit de gemeente een nieuwe opdracht aan Ons Welzijn is verstrekt die afwijkt van de opdracht die de fusiepartners destijds hadden. Volgens de directie van Ons Welzijn worden zij daarom niet betaald door de gemeente om de bestaande activiteiten te organiseren. Zij ontvangen een lumpsum bedrag waarin de financiële bijdragen voor de verschillende activiteiten niet meer zijn geormerkt.

Uit de beantwoording van Artikel 41 vragen blijkt ook dat het college van mening is dat de activiteiten voor ouderen door moeten gaan. Door het stopzetten van de programma's door Ons Welzijn komt de continuïteit daarvan in gevaar. De activiteitenbegeleiders in dienst bij Ons Welzijn hebben een week voor de kerstvakantie van 2018 te horen gekregen dat het MBvO programma niet meer tot de kerntaken van Ons Welzijn behoort. De begeleiders moeten het programma zelf gaan financieren en organiseren. Alle kosten voor zaalhuur, organisatie, leskrachten moeten nu door de begeleiders / docenten zelf geregeld worden. De vraag is of dat gaat werken. Betreffende maatregelen van Ons Welzijn lijken onverwacht, maar wellicht in lijn met eerder gemaakte keuzes als het gaat om de continuïteit van de ouderenzorg in Oss.

De ouderenzorg groeit al een aantal jaren niet meer in Oss omdat er niet actief nieuwe deelnemers uitgenodigd worden terwijl het juist initiatieven zijn die een bijdrage leveren ter voorkoming van eenzaamheid. De activiteiten die destijds door het RIGOM werden georganiseerd zijn formeel nooit afgestoten.

De gemeenteraad wordt aangesproken op de resultaten van de welzijnsorganisatie waarmee zij een overeenkomst is aangegaan. De resultaat afspraken met de welzijnsorganisatie zijn een gevolg van wat wordt gevraagd in de samenleving. De specifieke aanleiding is de verschraling van de ouderenzorg in Oss, juist van groot belang in de bestrijding van eenzaamheid.

Deze notitie is een opmaat voor het gesprek dat we willen voeren over het herformuleren van de kerntaken van Ons Welzijn. In afwachting van dit gesprek willen we via de bijgaande motie een adempauze van het overdragen, afstoten en anders organiseren van activiteiten voor ouderen inlassen bij Ons Welzijn.

Namens CDA Oss

Gerti van Valkenburg
Sidney van den Bergh

Namens SP

Marie-Therese Janssen
Jan Zoll